

Faunabeheereenheid Gelderland

Wassenaarweg 40
6843 NW Arnhem

Provincie Gelderland
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Datum: 15-november 2021
Ons kenmerk: 211101 **5.1.2e**
Uw kenmerk: 2021-002550
Betreft: Verzoek wijziging ontheffing schadebestrijding vos

Geachte heer, mevrouw,

Op 28 juni 2021 is door u de ontheffing schadebestrijding vos afgegeven voor het bestrijden van de vos in weidevogelgebieden. In deze ontheffing is er gekozen voor het toestaan van het bestrijden van de vos in de door de provincie in de omgevingsvisie aangewezen weidevogel gebieden met specifieke middelen en voorwaarden. De FBE wil graag de bestaande ontheffing uitbreiden in de periode voorafgaande aan het broedseizoen (1-11 tot 1-3) door in de weidevogelgebieden en een buffer zone tot 5 km buiten de aangewezen weidevogelgebieden toe te voegen. Aangezien de bufferzone minder storingsgevoelig is, kunnen alle vormen van nachtzichtapparatuur worden ingezet inclusief kunstlicht. In tegenstelling tot de eerdere verleende ontheffing mag een geschoten vos direct opgehaald worden.

Onderbouwing

Middels nestbescherming is het aantal gepredeerde weidevogelnesten in kaart gebracht in Gelderland, dit is een initiatief van de drie agrarische collectieven in Gelderland (Collectief Veluwe, Collectief Rivierenland, en VALA). Dit is meerjarig lopend onderzoek. De gegevens worden verzameld door de vrijwilligers. Zij proberen daarbij zo goed mogelijk te noteren wat de uitkomstresultaten en verliesoorzaken zijn. Belangrijk hierbij is dat ze in de begrensde weidevogelgebieden op de percelen met een beheerovereenkomst de nesten niet opzoeken (om verstoring te voorkomen). De gegevens hebben dus veelal betrekking op de nesten die gevonden worden buiten de kerngebieden voor weidevogels. Deze cijfers zijn dan ook indicatief. In de meeste gevallen dat er predatie is genoteerd, is de predator niet te achterhalen. Gemiddeld over de afgelopen zes jaar was dit in 58% van de gevallen. Dit is niet vreemd, omdat veel van de predatoren schuw zijn en tijdens de schemering/nacht actief zijn. Echter, van de genoteerde predatoren wordt de vos als tweede meeste voorkomende dader aangewezen (na pikschade). Gemiddeld over zes jaar is bij 15% van de genoteerde predatiegevallen de vos genoteerd, dit is dus inclusief als de predatorsoort onbekend is. Als er enkel gekeken wordt naar verlies onder bekende predatoren, dan heeft de vos een gemiddeld aandeel van 29%.

Uit onderzoek in de weidevogelgebied "de Bremer Blocklande" nabij Bremen* is gebleken dat het schieten/wegvangen van vossen geen aanzuigende werking heeft van nieuwe vossen, het "lege" territorium wordt overgenomen door de vos van een naastliggend territoria. Territoria kunnen onder die omstandigheden groeien tot wel 900 ha. Dit leidt tot uiteindelijk tot een lagere dichtheid van vossen, waardoor de predatiedruk afneemt. Hierdoor kan er dan gedurende het broedseizoen in het weidevogelgebied ingezet worden op het voorkomen van predatie door de dan al kleinere populatie. Daarnaast geeft het onderzoek aan dat door het structureel wegnemen van oudere vossen er geen kennis wordt overgedragen op jonge vossen, waardoor specialisatie uitblijft.

*Programm zum Gelege-, Kükenschutz und zur Habitatverbesserung gefährdeter Wiesenwatvögel in den Vogelschutz- bzw. Landschaftsschutzgebieten Blockland, Niedervieland und Oberneuland

Periode en tijd

085 020 83 40 • gelderland@faunabeheereenheid.nl • www.faunabeheereenheid.nl/gelderland
KvK-nummer: 56842597 • IBAN: NL63 RABO 0384 3096 23

De Minister van LNV heeft op 1 oktober 2021 in een brief (DGNVLG-S/21218794) aan de Raad van State onderstreept dat de vos jaarrond op de landelijke vrijstelling staat om dreigende schade in het lopende of daarop volgende jaar te voorkomen. "De belangrijkste door de vos veroorzaakte schade betreft evenwel de fauna. Predatie door vossen van weidevogels heeft een negatieve invloed op de populatieontwikkeling van deze vogels. De stand van de weidevogels, met name die van de grutto, is in Nederland al zeer kwetsbaar en gaat de laatste jaren sterk achteruit."

In tegenstelling tot de eerder verleende ontheffing (2015-001794) is er nu voor gekozen om tijdens het broedseizoen extra voorwaarden op te leggen om de verstoring van broedende weidevogels binnen het aangewezen weidevogelgebied tot een minimum te beperken. Aanvullend wordt in de aanloop naar de broedperiode gestreefd naar een zo laag mogelijke dichtheid van de vos in en rond het aangewezen weidevogelgebied. De FBE vraagt dan ook aan om met ingang van 1 november gedurende de looptijd van het huidige door G.S. goedgekeurde faunabeheerplan vos aan te vangen met het verlagen van de dichtheid in en binnen een straal van 5 km rond het aangewezen weidevogelgebied in aanloop naar het broedseizoen.

Het beheren van de vos na zonsondergang en voor zonsopgang is het meest effectief, omdat de vos veelal nachtactief is en de kans om effectief te beheren het grootst is.

Buffer

De buffer om de in de omgevingsvisie van de provincie Gelderland aangewezen weidevogelgebieden wordt net als in de eerder verleende ontheffing op basis van het vorige faunabeheerplan gesteld op 5 km. De grondslag hiervoor is meervoudig:

- De buffer blijft hetzelfde als in de voorgaande ontheffing.
- Infrastructuur in het weidevogelgebied ontbreekt veelal waardoor kleinere buffers onvoldoende effectief zijn (uitspraak rechtbank Zwolle 22-3-2016 ZWO 15 / 2020 BESLU AES).
- Weidevogelgebieden zijn in de praktijk groter dan het aangewezen gebieden door de provincie. Vrijwilligers van de weidevogelgebieden zetten zich ook in aangrenzende gebieden in.

Aanvulling 1

Voor schadebestrijding is het gebied beperkt tot de gepubliceerde Omgevingsvisie en/of Natuurbeheerplan van de provincie Gelderland aangewezen weidevogelgebieden. Dit wordt uitgebreid met een buffer van 5 km daaromheen, in de periode van 1 november tot 1 maart het jaar daaropvolgend.

Aanvulling 2

Van 1 november tot 1 maart mogen de volgende middelen worden ingezet;

- Geweren,
- Geweer voorzien van warmtebeeld- of nachtzichtapparatuur al dan niet bevestigd aan het geweer;
- Zichtbaar licht in de vorm van een lamp(kunstlicht) al dan niet bevestigd aan het geweer;
- Het gebruik van het geweer van zonsondergang tot zonsopgang.
- Het gebruik van een geluiddemper, mits de gebruiker toestemming heeft op grond van de WWM;

Aanvulling 3

Van 1 november tot 1 maart mag de geschoten vos direct opgehaald worden, omdat er dan nog geen verstoring van broedende weidevogels plaatsvindt.

In afwachting van uw besluit, verblijf ik hoogachtend,
namens de Faunabeheereenheid Gelderland

5.1.2e